หน่วยที่ 6 รายการปรับปรุงและการแก้ไขข้อผิดพลาด

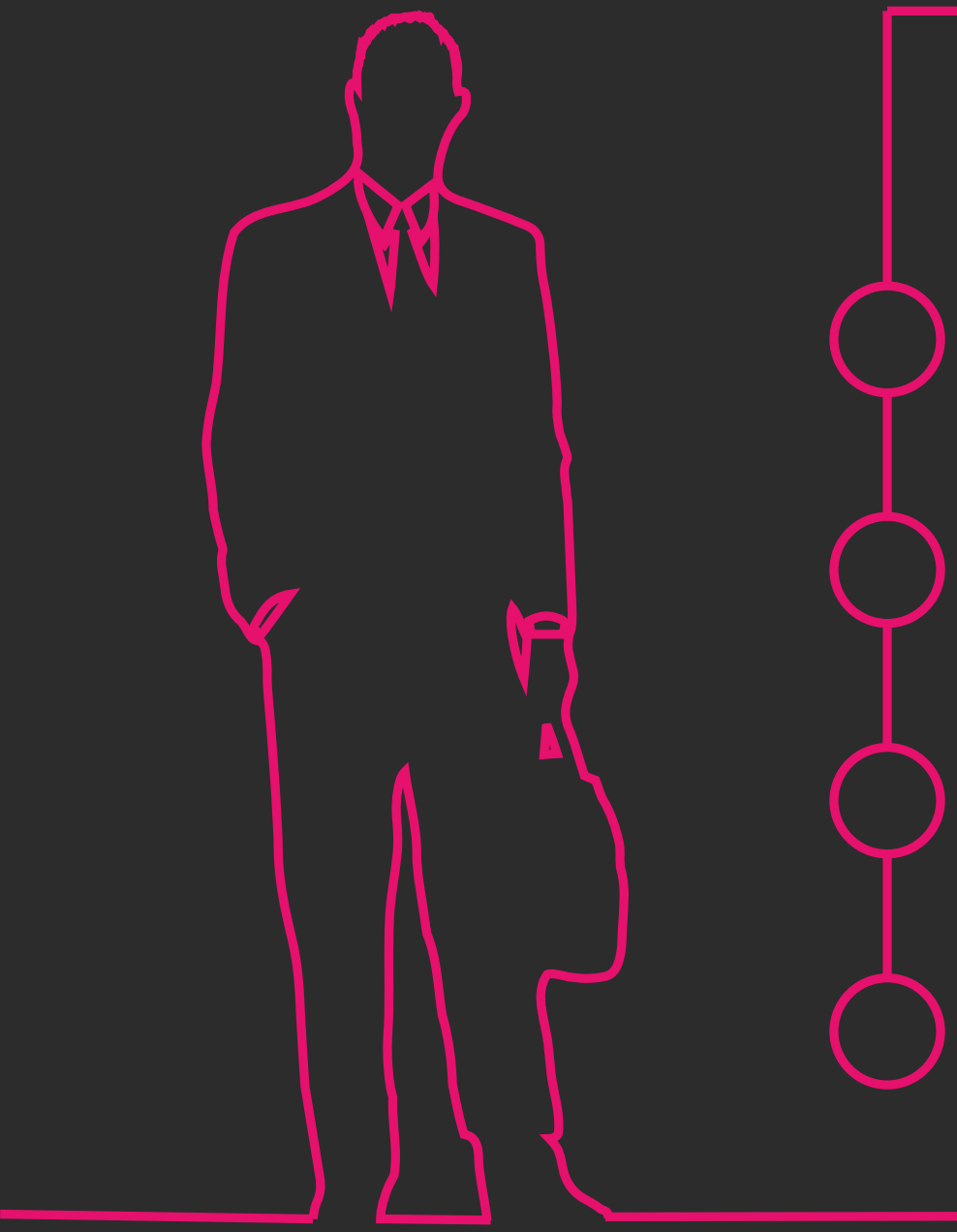

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของรายการปรับปรุง
2. ประเภทของรายการปรับปรุง
3. การบันทึกรายการปรับปรุง
4. การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี

ความหมายของรายการปรับปรุง

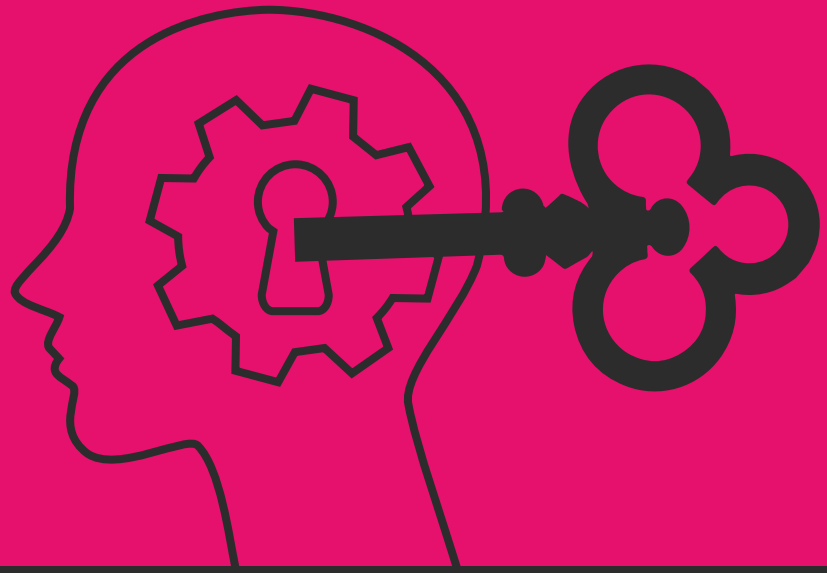

รายการปรับปรุง (Adjusting Entries) เป็นรายการบัญชีที่กิจการต้องทำการบันทึกแก้ไขเพื่อให้ยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททั่วไปถูกต้องตรงกับความเป็นจริง โดยจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในเรื่องของเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) และการดำเนินงานต่อเนื่อง (Going concern) ซึ่งจะมีผลทำให้การจัดทำงบการเงินของกิจการถูกต้องตามควร

In **accrual basis** accounting, income is reported in the fiscal period it is earned, regardless of when it is received, and expenses are deducted in the fiscal period they are incurred, whether they are paid or not. In other words, you record both revenues and expenses when they occur.

From: sbinfocanada.about.com/od/accounting/g/accrualbasis.htm

Date: Feb 22,2014

A **going concern** is a business that functions without the threat of liquidation for the foreseeable future, usually regarded as at least within 12 months. It implies for the business the basic declaration of intention to keep running its activities at least for the next year, which is a basic assumption to prepare financial statements considering the conceptual framework of the IFRS. Hence, the declaration of going concern means that the entity has neither the intention nor the need to liquidate or curtail materially the scale of its operations.

From: en.wikipedia.org/wiki/Going_concern

Date: Feb 22,2014

ประเภทของรายการปรับปรุง

รายการปรับปรุงมีหลายรายการ โดยสรุปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. รายการคงค้าง (Accruals) แบ่งออกเป็น

    1.1 รายได้ค้างรับ (Accrued Revenues)

    1.2 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (Accrued Expenses)

2. รายการล่วงหน้า (Deferred) แบ่งออกเป็น

    2.1 รายได้รับล่วงหน้า (Deferred Income)

    2.2 ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (Prepaid Expense)

    2.3 วัสดุสิ้นเปลือง (Supplies)

3. รายการประมาณการ (Estimates) หรือรายการที่ไม่ได้เป็นตัวเงิน (Non-cash) แบ่งออกเป็น

    3.1 ค่าเสื่อมราคา (Depreciation Expense)

    3.2 หนี้สงสัยจะสูญ (Doubtful Accounts)

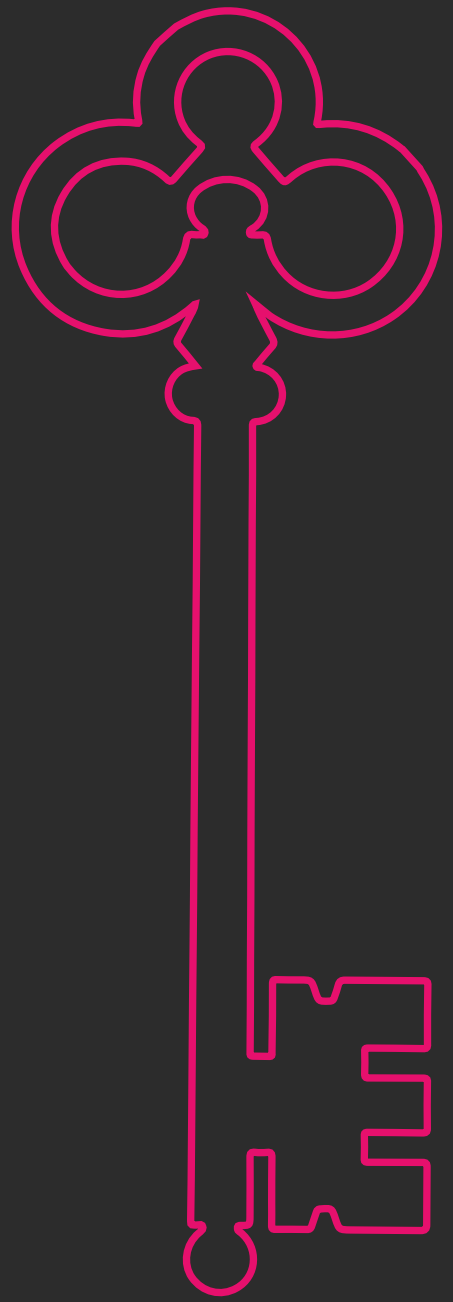

การบันทึกรายการปรับปรุง

การบันทึกรายการปรับปรุง โดยปกติจะทำในวันสิ้นงวดบัญชี ก่อนการปิดบัญชีและออกงบการเงินโดยบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภททั่วไป

1. รายได้ค้างรับ (Accrued Revenues) คือ รายได้ของกิจการที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน คือ กิจการให้บริการหรือให้ใช้ประโยชน์ไปแล้ว แต่กิจการยังไม่ได้รับเงิน เช่น ค่านายหน้าค้างรับ ค่าโฆษณาค้างรับ รายได้ค้างรับถือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต รายได้ค้างรับ (ระบุ) XX

เครดิต รายได้ (ระบุ) XX

ตัวอย่างที่ 1

กิจการให้บริการโฆษณาสินค้าให้กับลูกค้ารายหนึ่งเป็นเงิน 3,500 บาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 ซึ่งเป็นวันสิ้นงวดบัญชี กิจการยังไม่ได้รับเงิน

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต	รายได้ค่าโฆษณาค้างรับ	3,500	
	เครดิต รายได้ค่าโฆษณา		3,500

2. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (Accrued Expenses) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน คือกิจการใช้บริการหรือได้รับประโยชน์ไปแล้ว แต่ยังมิได้จ่ายเงิน เช่น ค่าเช่าค้างจ่าย ค่าไฟฟ้าค้างจ่าย

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุ)	XX	
เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (ระบุ)		XX

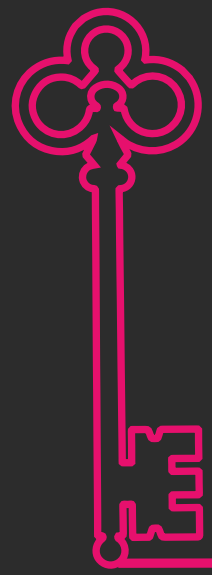

ตัวอย่างที่ 2

กิจการได้รับแจ้งหนี้ค่าบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับเดือนธันวาคม 25X1 จำนวน 749 บาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 ซึ่งเป็นวันสิ้นงวดบัญชี กิจการยังไม่ได้นำเงินไปชำระ

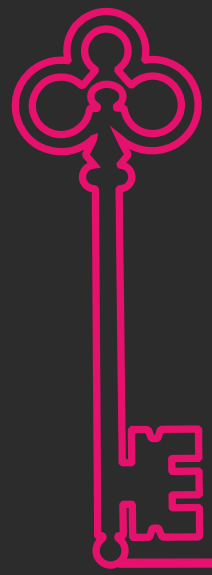

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต	ค่าบริการอินเทอร์เน็ต	749	
เครดิต	ค่าบริการอินเทอร์เน็ตค้างจ่าย		749

3. รายได้รับล่วงหน้า (Deferred Income) คือ รายได้ที่กิจการได้รับมาแล้วในปีปัจจุบันแต่รวมรายได้ของงวดบัญชีถัดไปไว้ด้วย จึงต้องทำการปรับปรุงเพื่อให้รายได้ปีปัจจุบันถูกต้องตรงกับความเป็นจริง เช่น ค่าวารสารรับล่วงหน้า ค่าเช่ารับล่วงหน้า รายได้รับล่วงหน้าถือเป็นหนี้สินหมุนเวียน

การบันทึกรายการปรับปรุงแยกเป็น 2 กรณีคือ

3.1 กรณีบันทึกไว้ในบัญชีรายได้ (เดบิต เงินสด/เครดิต รายได้)

3.2 กรณีบันทึกไว้ในบัญชีรายได้รับล่วงหน้า (เดบิต เงินสด/เครดิต รายได้รับล่วงหน้า)

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป-**กรณีบันทึกไว้ในบัญชีรายได้**

เดบิต รายได้ (ระบุ)	XX	
เครดิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุ)		XX

ตัวอย่างที่ 3

กิจการได้รับค่าเช่าที่ดิน จำนวน 12,000 บาท เป็นค่าเช่าสำหรับระยะเวลา 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน กันยายน 25X1 กิจการบันทึกรายการนี้ไว้ในบัญชีรายได้ค่าเช่าที่ดิน กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต รายได้ค่าเช่าที่ดิน	*4,000	
เครดิต รายได้ค่าเช่าที่ดินรับล่วงหน้า		4,000

* รายได้ค่าเช่าจำนวน 12,000 บาท สำหรับ 6 เดือน = เดือนละ 12,000/6 = 2,000 บาท

ปี 25X1 รายได้ค่าเช่าที่ดิน = 2,000 X 4 = 8,000 บาท (ก.ย.-ธ.ค.)

ปี 25X2 รายได้ค่าเช่าที่ดินรับล่วงหน้า = 2,000 X 2 = 4,000 บาท (ม.ค.-ก.พ.)

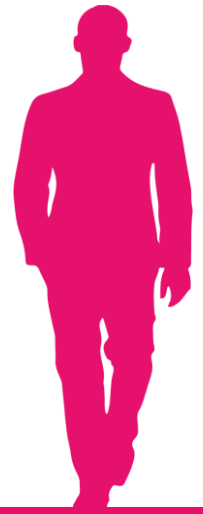

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป-**กรณีบันทึกไว้ในบัญชีรายได้รับล่วงหน้า**

เดบิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุ)	XX	
เครดิต รายได้ (ระบุ)		XX

ตัวอย่างที่ 4

กิจการได้รับค่าเช่าพื้นที่ข้างโรงงานเพื่อทำเป็นที่จอดรถ จำนวน 36,000 บาท เป็นค่าเช่าสำหรับระยะเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน 25X1 กิจการบันทึกรายการนี้ไว้ในบัญชีรายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต รายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า	*21,000	
เครดิต รายได้ค่าเช่า		21,000

*รายได้ค่าเช่าจำนวน 36,000 บาท สำหรับ 1 ปี = เดือนละ 36,000/12= 3,000 บาท

ปี 25X1 รายได้ค่าเช่า = 3,000 X 7 = 21,000 บาท (มิ.ย.-ธ.ค.)

ปี 25X2 รายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า = 3,000 X 5 = 15,000 บาท (ม.ค.-พ.ค.)

ตัวอย่างที่ 4

กิจการได้รับค่าเช่าพื้นที่ข้างโรงงานเพื่อทำเป็นที่จอดรถ จำนวน 36,000 บาท เป็นค่าเช่าสำหรับระยะเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน 25X1 กิจการบันทึกรายการนี้ไว้ในบัญชีรายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต รายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า *21,000

เครดิต รายได้ค่าเช่า 21,000

*รายได้ค่าเช่าจำนวน 36,000 บาท สำหรับ 1 ปี = เดือนละ 36,000/12= 3,000 บาท

ปี 25X1 รายได้ค่าเช่า = 3,000 X 7 = 21,000 บาท (มิ.ย.-ธ.ค.)

ปี 25X2 รายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า = 3,000 X 5 = 15,000 บาท (ม.ค.-พ.ค.)

4. ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า(Prepaid Expense) คือค่าใช้จ่ายที่กิจการจ่ายในปีปัจจุบัน แต่รวมค่าใช้จ่ายของงวดบัญชีถัดไปไว้ด้วย จึงต้องทำการปรับปรุงเพื่อให้ค่าใช้จ่ายปีปัจจุบันถูกต้องตรงกับความเป็นจริง เช่น ค่าวารสารจ่ายล่วงหน้า ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าถือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน การบันทึกรายการปรับปรุงแยกเป็น 2 กรณี คือ

4.1 กรณีบันทึกไว้ในบัญชีค่าใช้จ่าย (เดบิต ค่าใช้จ่าย/เครดิต เงินสด)

4.2 กรณีบันทึกไว้ในบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า/เครดิต เงินสด)

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป-**กรณีบันทึกไว้ในบัญชีค่าใช้จ่าย**

เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (ระบุ)	XX	
เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุ)		XX

ตัวอย่างที่ 5

กิจการจ่ายค่าวารสารเกี่ยวกับการผลิตสินค้ายุคไฮเทค จำนวน 1,440 บาท เป็นค่าวารสารรายเดือนสำหรับระยะเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 25X1 กิจการบันทึกรายการนี้ไว้ในบัญชีค่าวารสาร กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต ค่าวารสารจ่ายล่วงหน้า	*1,200	
เครดิต ค่าวารสาร		1,200

*ค่าวารสารจำนวน 1,440 บาท สำหรับ 1 ปี = เดือนละ 1,440/12 = 120 บาท

ปี 25X1 ค่าวารสาร = 120 X 2 = 240 บาท (พ.ย.-ธ.ค.)

ปี 25X2 ค่าวารสารจ่ายล่วงหน้า = 120 X 10 = 1,200 บาท (ม.ค.-ต.ค.)

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป-**กรณีบันทึกไว้ในบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า**

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุ) XX

เครดิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (ระบุ) XX

ตัวอย่างที่ 6

กิจการจ่ายค่าเบี้ยประกันอัคคีภัยโรงงานจำนวน 18,000 บาท เป็นค่าเบี้ยประกันอัคคีภัยสำหรับระยะเวลา 2 ปี เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 25X1 กิจการบันทึกรายการนี้ไว้ในบัญชีค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต ค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย *6,000

เครดิต ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า 6,000

*ค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย จำนวน 18,000 บาท สำหรับ 2 ปี = เดือนละ 18,000/24 = 750 บาท

ปี 25X1 ค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย = 750 X 8 = 6,000 บาท (พ.ค.-ธ.ค.)

ปี 25X2 ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า = 750 X 12 = 9,000 บาท (ม.ค.-ธ.ค.)

ปี 25X3 ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า = 750 X 4 = 3,000 บาท (ม.ค.-เม.ย.)

5. วัสดุสิ้นเปลือง (Supplies) คือวัสดุที่ซื้อมาใช้ในกิจการ มีลักษณะใช้แล้วหมดไป แปรสภาพหรือไม่คงสภาพเดิม วัสดุสิ้นเปลืองอาจเรียกในชื่ออื่นแล้วแต่ลักษณะการใช้งาน เช่น

- วัสดุสำนักงาน เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ซื้อมาใช้ในสำนักงาน เช่น กระดาษพิมพ์ กระดาษต่อเนื่อง กระดาษคาร์บอน ปากกา ดินสอ ลวดเย็บกระดาษ ยางลบ น้ำยาลบคำผิด สมุดบัญชี

- วัสดุการสอน เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ซื้อมาใช้ในสถานศึกษา เช่น กระดาษพิมพ์ ปากกาไวท์บอร์ด แปรงลบกระดาน ลวดเย็บกระดาษ กระดาษเขียนตอบ

- วัสดุการเกษตร เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ซื้อมาใช้ในกิจการเกษตร เช่น ปุ๋ย สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์ อาหารสัตว์

- วัสดุก่อสร้าง เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ซื้อมาใช้ในกิจการรับเหมาก่อสร้าง เช่น ตะปู นอตเชือก ยาแนว แลกเกอร์ กระดาษทราย ยางมะตอย

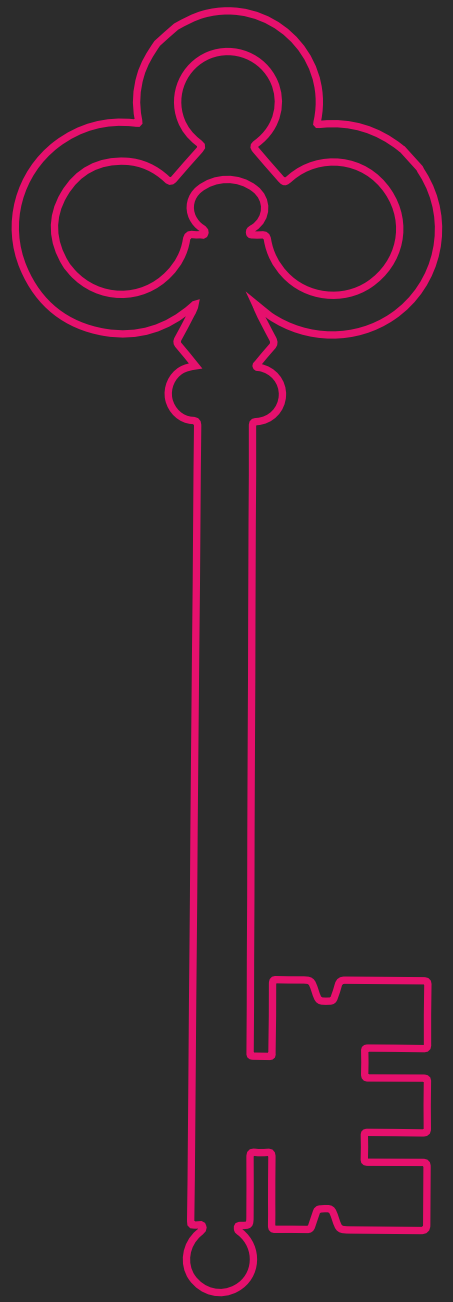

การบันทึกรายการปรับปรุง จะบันทึกเฉพาะส่วนที่ถูกใช้หรือแปรสภาพไปแล้วโดยถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชี การคำนวณวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป เป็นดังนี้

วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป = วัสดุสิ้นเปลืองต้นงวด + ซื้อวัสดุสิ้นเปลืองระหว่างปี – วัสดุสิ้นเปลืองปลายงวด

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	XX	
เครดิต วัสดุสิ้นเปลือง		XX

ตัวอย่างที่ 7

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X1 กิจการอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งมีวัสดุโรงงานยกมาจำนวน 7,500 บาท ระหว่างปีซื้อวัสดุโรงงานจำนวน 24,300 บาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 ซึ่งเป็นวันสิ้นงวดบัญชี มีวัสดุโรงงานคงเหลือจำนวน 9,100 บาท

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต วัสดุโรงงานใช้ไป (7,500 + 24,300 -9,100)	22,700	
เครดิต วัสดุโรงงาน		22,700

6. ค่าเสื่อมราคา (Depreciation Expense)

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561) เรื่องที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ได้ให้คำนิยามและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาไว้ดังนี้

ค่าเสื่อมราคา หมายถึง การปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

1. มีไว้เพื่อ ใช้ประโยชน์ในการผลิต ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่า หรือ

เพื่อใช้ในการบริหารงาน

2. คาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลา

ตัวอย่างการแบ่งประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ได้แก่

1) ที่ดิน

2) ที่ดินและอาคาร

3) เครื่องจักร

4) เรือ

5) เครื่องบิน

6) ยานพาหนะ

7) เครื่องตกแต่งและติดตั้ง

8) อุปกรณ์สำนักงาน

มูลค่าคงเหลือ หมายถึง จำนวนเงินโดยประมาณที่กิจการคาดว่าจะได้รับในปัจจุบันจากการจำหน่ายสินทรัพย์หลังจากหักต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการจำหน่ายสินทรัพย์นั้น หากสินทรัพย์นั้นมีอายุและสภาพที่คาดว่าจะเป็น ณ วันสิ้นสุดอายุการใช้ประโยชน์

3. อายุการใช้ประโยชน์ หมายถึง กรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

1) ระยะเวลาที่กิจการคาดว่าจะมีสินทรัพย์ไว้ใช้ หรือ

2)จำนวนผลผลิตหรือจำนวนหน่วยในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกันซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์

กิจการต้องเริ่มคิดค่าเสื่อมราคารายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะใช้งานและยังคงต้องคิดค่าเสื่อมราคาต่อไปจนกว่ากิจการได้ตัดสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชีแม้ว่ากิจการจะหยุดใช้งานสินทรัพย์ในรอบระยะเวลาดังกล่าว

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาตามมาตรฐานการบัญชีดังกล่าว กำหนดไว้ในข้อ 60-62 ดังนี้

60. วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาที่ใช้ต้องสะท้อนรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์

61. กิจการต้องทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี หากกิจการพบว่าลักษณะรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ กิจการต้องเปลี่ยนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาเพื่อสะท้อนถึงลักษณะรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ซึ่งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้)

62. กิจการสามารถใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาซึ่งมีหลายวิธีปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ วิธีการคิดค่าเสื่อมราคามีหลายวิธี เช่น วิธีเส้นตรง วิธียอดคงเหลือลดลง และวิธีจำนวนผลผลิต วิธีเส้นตรงมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคามีจำนวนคงที่ตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ หากมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์นั้นไม่เปลี่ยนแปลง วิธียอดคงเหลือลดลงมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาลดลงตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ วิธีจำนวนผลผลิตมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาขึ้นอยู่กับประโยชน์หรือผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ กิจการเลือกใช้วิธีคิดค่าเสื่อมราคาที่สะท้อนรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ให้ใกล้เคียงที่สุดและต้องใช้อย่างสม่ำเสมอในทุกรอบระยะเวลาบัญชี เว้นแต่รูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นเปลี่ยนไป

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีคิดค่าเสื่อมราคามีหลายวิธี เช่น

1. วิธีเส้นตรง (Straight-line Method) วิธีนี้ มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคามีจำนวนคงที่ตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์หากมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์นั้นไม่เปลี่ยนแปลง

2. วิธียอดคงเหลือลดลง (Diminishing Balance Method) วิธีนี้ มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาลดลงตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์

3. วิธีจำนวนผลผลิต (Units of Output Method) วิธีนี้ มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาขึ้นอยู่กับประโยชน์หรือผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์

กิจการต้องปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์และต้องทบทวนมูลค่าคงเหลือและอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี

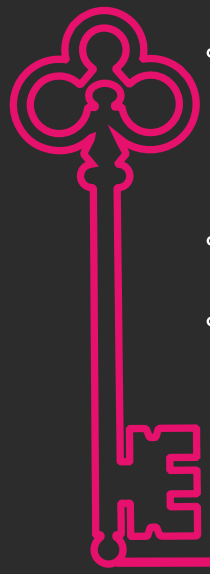

การคิดค่าเสื่อมราคาและการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป-วิธีเส้นตรง

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์ - มูลค่าคงเหลือ}}{\text{อายุการใช้ประโยชน์}}$$

เดบิต	ค่าเสื่อมราคา-(ระบุ)	XX	
	เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-(ระบุ)		XX

ค่าเสื่อมราคา ถือเป็นค่าใช้จ่าย ส่วนค่าเสื่อมราคาสะสม ถือเป็นรายการปรับมูลค่าของสินทรัพย์ ถือเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

หมายเหตุ: ถ้าไม่กำหนดอายุการใช้ประโยชน์ อาจกำหนดเป็นอัตราค่าเสื่อมราคาต่อปี เช่น 10%,20%

ตัวอย่างที่ 8

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X1 กิจการอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งมีอุปกรณ์สำนักงานยกมา ราคา 250,000 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสม-อุปกรณ์สำนักงาน 50,000 บาท เครื่องจักรยกมา 840,000 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร 180,000 บาท ระหว่างปีคือในวันที่ 20 ตุลาคม 25X1 ซื้อเครื่องจักรเพิ่มเติมราคา 70,000 บาท กิจการคาดว่าอุปกรณ์สำนักงานมีอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี ส่วน เครื่องจักรมีอายุการใช้ประโยชน์ 7 ปี กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต	ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์สำนักงาน	150,000	
	ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร	2122,000	
เครดิต	ค่าเสื่อมราคาสะสม-อุปกรณ์สำนักงาน		50,000
	ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร		122,000

$$\text{[1]ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์สำนักงาน} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์ - มูลค่าคงเหลือ}}{\text{อายุการใช้ประโยชน์}}$$

$$= \frac{250{,}000}{5}$$

$$= 50{,}000 \text{ บาท}$$

$$\text{[2]ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์ - มูลค่าคงเหลือ}}{\text{อายุการใช้ประโยชน์}}$$

$$= \frac{840{,}000}{7} + \left[\frac{70{,}000}{7} \times \frac{73}{365} \right]$$

$$= 120{,}000 + 2{,}000$$

$$= 122{,}000 \text{ บาท}$$

ตัวอย่างที่ 9

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X1 กิจการอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งมีเครื่องตกแต่งยกมา ราคา 140,000 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องตกแต่ง 60,000 บาท อาคารโรงงานยกมา 2,000,000 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารโรงงาน 255,000 บาท เมื่อหมดอายุการใช้ประโยชน์คาดว่าเครื่องตกแต่งจะขายได้ 20,000 บาท อาคารโรงงานจะขายได้ 300,000 บาท กิจการคิดค่าเสื่อมราคาเครื่องตกแต่งในอัตรา 20% ต่อปี ส่วนอาคารโรงงานคิดในอัตรา 5 % ต่อปี กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต	ค่าเสื่อมราคา-เครื่องตกแต่ง	324,000	
	ค่าเสื่อมราคา-อาคารโรงงาน	485,000	
เครดิต	ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องตกแต่ง		24,000
	ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารโรงงาน		85,000

ค่าเสื่อมราคา-เครื่องตกแต่ง = (ราคาทุนของสินทรัพย์ – มูลค่าคงเหลือ) X อัตราค่าเสื่อมราคา

= (140,000 – 20,000) X 20%

= 24,000 บาท

ค่าเสื่อมราคา-อาคารโรงงาน = (ราคาทุนของสินทรัพย์ – มูลค่าคงเหลือ) X อัตราค่าเสื่อมราคา

= (2,000,000 – 300,000) X 5%

= 85,000 บาท

การคิดค่าเสื่อมราคาและการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป-วิธียอดคงเหลือลดลง

ค่าเสื่อมราคาปีที่ 1 = (ราคาทุนของสินทรัพย์ – มูลค่าคงเหลือ) X อัตราค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาปีที่ 2 = (ราคาทุนสุทธิ – ค่าเสื่อมราคาปีที่ 1) X อัตราค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาปีสุดท้าย = [ราคาทุนสุทธิ – (ค่าเสื่อมราคาสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงก่อนปีสุดท้าย)]
X อัตราค่าเสื่อมราคา

เดบิต	ค่าเสื่อมราคา-(ระบุ)	XX	
เครดิต	ค่าเสื่อมราคาสะสม-(ระบุ)		XX

ตัวอย่างที่ 10

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X1 กิจการอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งซื้อรถยกสินค้าในโรงงานราคา 660,000 บาท คาดว่าเมื่อหมดอายุการใช้ประโยชน์จะขายได้ในราคา 150,000 บาท คิดค่าเสื่อมราคา 10% ต่อปี วิธียอดคงเหลือลดลง กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป (ปี 25X1-25X3)

ปี	ค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อมราคาสะสม
25X1	(660,000-150,000) X 10 %=51,000	51,000
25X2	(510,000–51,000) X 10 %=45,900	96,900
25X3	(510,000–96,900) X 10 %=41,310	138,210

25X1

ธ.ค. 31	เดบิต ค่าเสื่อมราคา-รถยกสินค้า	51,000	
	เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-รถยกสินค้า		51,000

25X2

ธ.ค. 31	เดบิต ค่าเสื่อมราคา-รถยกสินค้า	45,900	
	เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-รถยกสินค้า		45,900

25X3

ธ.ค. 31	เดบิต ค่าเสื่อมราคา-รถยกสินค้า	41,310	
	เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-รถยกสินค้า		41,310

Diminishing balance method of providing depreciation is very important from accounting point of view. In this method, accountant calculates depreciation on the asset from which he deducts all previous depreciation from asset. So, every year amount of depreciation will go down.

For example

Suppose we purchase a machinery at $ 50,000 and if we fix 10 % depreciation on machinery with diminishing balance method , then first year depreciation will $ 5,000 , next year will calculate depreciation $ 50000 - $ 5000 = $ 45000 X 10 % = $ 4,500

Third year depreciation will apply on $ 45,000 - $ 4,500 = $ 40,500

การคิดค่าเสื่อมราคาและการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป-วิธีจำนวนผลผลิต

$$\text{ค่าเสื่อมราคา/หน่วย} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์ - มูลค่าคงเหลือ}}{\text{ปริมาณผลผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ทั้งหมด}}$$

ค่าเสื่อมราคาต่อปี = ปริมาณผลผลิตในแต่ละงวดบัญชี X ค่าเสื่อมราคา/หน่วย

เดบิต	ค่าเสื่อมราคา-(ระบุ)	XX	
เครดิต	ค่าเสื่อมราคาสะสม-(ระบุ)		XX

ตัวอย่างที่ 11

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X1 โรงงานผลิตลูกชิ้นแห่งหนึ่งซื้อเครื่องผลิตลูกชิ้น 1 เครื่องในราคา 110,000 บาท คาดว่าจะผลิตลูกชิ้นได้ทั้งสิ้น 200,000 กิโลกรัม หลังจากนั้นจะขายได้ประมาณ 10,000 บาท เครื่องผลิตลูกชิ้นเครื่องนี้ กิจการคิดค่าเสื่อมราคาวิธีจำนวนผลผลิต ในปี 25X1 กิจการผลิตสินค้าได้ 40,000 กิโลกรัม กิจการปิดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

ให้ทำ 1. คำนวณค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร

2. บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไปเฉพาะปี 25X1

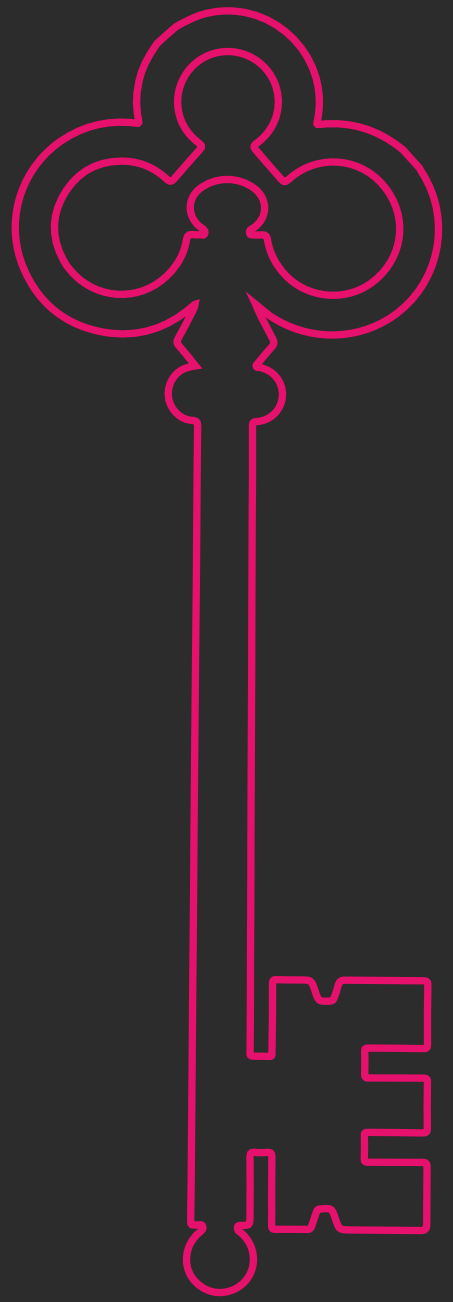

7. หนี้สงสัยจะสูญ (Doubtful Accounts)

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 101 เรื่อง หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับหนี้สงสัยจะสูญไว้ดังนี้

หนี้สูญ (Bad Debt) หมายถึง ลูกหนี้ที่ได้ติดตามทวงถามจนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่ได้รับชำระหนี้และได้ตัดจำหน่ายออกจากบัญชี

หนี้สงสัยจะสูญ (Doubtful Accounts) หมายถึง ลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้และถือเป็นค่าใช้จ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ค่าเผื่อหนี้สูญ หรือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (Allowance for Doubtful Accounts) หมายถึง จำนวนเงินที่กันไว้สำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ และถือเป็นบัญชีปรับมูลค่าที่ตั้งขึ้นเพื่อแสดงเป็นรายการหักจากบัญชีลูกหนี้ในงบการเงินเพื่อให้คงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิของลูกหนี้ที่คาดหมายว่าจะเก็บได้

$$\text{ค่าเสื่อมราคา/หน่วย} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์ – มูลค่าคงเหลือ}}{\text{ปริมาณผลผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ทั้งหมด}}$$

$$= \frac{110{,}000 - 10{,}000}{200{,}000}$$

$$= \frac{100{,}000}{200{,}000}$$

= 0.50 บาท

ค่าเสื่อมราคาต่อปี = ปริมาณผลผลิตในแต่ละงวดบัญชี X ค่าเสื่อมราคา/หน่วย

ค่าเสื่อมราคาปี 25X1 = 40,000 X 0.50 = 20,000 บาท

25X1

ธ.ค. 31	เดบิต ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร	20,000	
	เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร		20,000

การบันทึกลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้มีวิธีปฏิบัติ 2 วิธี คือ

1. วิธีตัดจำหน่ายโดยตรง (Direct Write - Off Method) วิธีนี้จะบันทึกรายการเมื่อเกิดหนี้สูญจริง โดย

เดบิต หนี้สูญ XX (ถือเป็นค่าใช้จ่าย)

เครดิต ลูกหนี้ XX

วิธีนี้เป็นวิธีง่ายและสะดวกแต่ไม่เป็นที่ยอมรับเนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักทฤษฎีว่าด้วยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับรายได้ของรอบระยะเวลาบัญชี รวมทั้งมูลค่าลูกหนี้ที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินมิได้อยู่ในมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจริง

2. วิธีตั้งค่าเผื่อ (Allowance Method) วิธีนี้จะประมาณจำนวนหนี้ที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้โดยคำนวณจากยอดขายหรือยอดลูกหนี้ โดย

เดบิต หนี้สงสัยจะสูญ XX (ถือเป็นค่าใช้จ่าย)

เครดิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ XX (ถือเป็นบัญชีปรับมูลค่าลูกหนี้)

วิธีนี้เป็นวิธีที่ถูกต้องตามหลักทฤษฎีว่าด้วยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับรายได้ของรอบระยะเวลาบัญชี และบัญชีลูกหนี้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี จะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินในมูลค่าที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

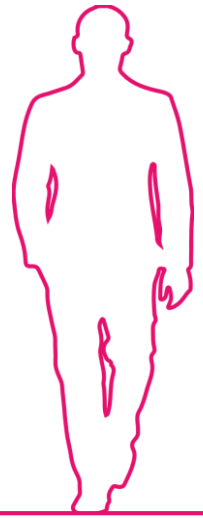

วิธีการตั้งค่าเผื่อหรือการประมาณหนี้สงสัยจะสูญ ที่นิยมใช้มีดังนี้

1. คำนวณเป็นร้อยละของยอดขาย วิธีนี้กิจการจะต้องวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับจำนวนลูกหนี้ที่เก็บไม่ได้ เทียบเป็นอัตราส่วนกับยอดขาย คือ

1.1 คำนวณเป็นร้อยละของยอดขายรวม โดยถือว่าการขายเป็นรายการที่ก่อให้เกิดลูกหนี้และอัตราส่วนของการขายสัมพันธ์กับจำนวนหนี้ที่เก็บไม่ได้

1.2 คำนวณเป็นร้อยละของยอดขายเชื่อ โดยถือว่าการขายเชื่อสัมพันธ์โดยตรงกับลูกหนี้ ส่วนการขายเงินสดไม่ได้ก่อให้เกิดลูกหนี้แต่อย่างใด

2. คำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่าน ๆ มา กิจการจะสามารถประมาณอัตราร้อยละของลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้ต่อยอดลูกหนี้ที่คงค้างอยู่ได้ดังนี้

2.1 คำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้โดยถือว่าอัตราส่วนของจำนวนหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ทั้งหมดจะคงที่

2. คำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่าน ๆ มา กิจการจะสามารถประมาณอัตราร้อยละของลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้ต่อยอดลูกหนี้ที่คงค้างอยู่ได้ดังนี้

2.1 คำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้โดยถือว่าอัตราส่วนของจำนวนหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ทั้งหมดจะคงที่

2.2 คำนวณโดยการจัดกลุ่มลูกหนี้จำแนกตามอายุของหนี้ที่ค้างชำระ ลูกหนี้กลุ่มที่ค้างชำระนานจะนำมาคำนวณหาจำนวนหนี้สงสัยจะสูญด้วยอัตราร้อยละที่สูงกว่าลูกหนี้ที่เริ่มค้างชำระเกินกำหนด โดยถือว่าลูกหนี้ที่ค้างชำระนานจะมีโอกาสไม่ชำระหนี้มากกว่าลูกหนี้ที่เริ่มเกิดขึ้น

3. คำนวณโดยพิจารณาลูกหนี้แต่ละราย และจะรวมเฉพาะรายที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้เท่านั้นเป็นหนี้สงสัยจะสูญ วิธีนี้อาจจะกระทำได้ยากในทางธุรกิจที่มีลูกหนี้จำนวนมากราย

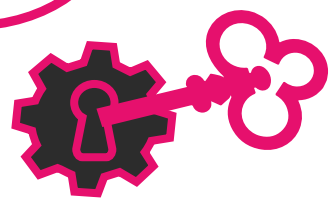

ตัวอย่างที่ 12

ในระหว่างปี 25X1 กิจการผลิตแห่งหนึ่งจำหน่ายสินค้าเป็นเงินเชื่อ จำนวน 350,000 บาท กิจการประมาณหนี้สงสัยจะสูญจากยอดขายเชื่อในอัตรา 1% ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 กิจการมียอดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญคงเหลือจำนวน 1,500 บาท

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต หนี้สงสัยจะสูญ (350,000 X 1%)	3,500	
เครดิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		3,500

ตัวอย่างที่ 13

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 ซึ่งเป็นวันสิ้นงวดบัญชี กิจการมียอดลูกหนี้การค้าคงเหลือ 88,500 บาท ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญคงเหลือจำนวน 1,200 บาท กิจการประมาณหนี้สงสัยจะสูญจากยอดลูกหนี้การค้า ณ วันสิ้นงวดบัญชี ในอัตรา 5%

ให้ทำ บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต หนี้สงสัยจะสูญ	13,225	
เครดิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		3,225

*มาจาก 88,500 X 5 % = 4,425 บาท

หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญคงเหลือ = 1,200 บาท

3,225 บาท

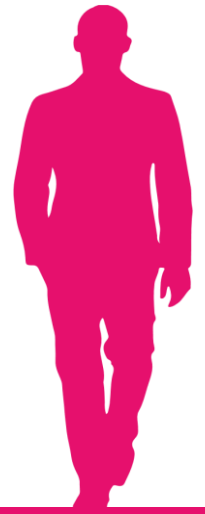

การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี

การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี (Correction of Errors)

ข้อผิดพลาดทางบัญชี คือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากพนักงานบัญชีบันทึกบัญชีไม่ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์หรือลืมบันทึกบัญชี ทำให้ยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททั่วไปแสดงยอดไม่ถูกต้อง อันส่งผลให้งบการเงินแสดงยอดไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ข้อผิดพลาดมีหลายประเภท ได้แก่

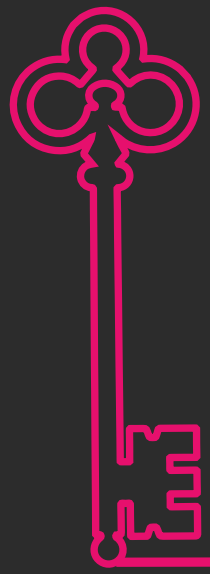

1. ข้อผิดพลาดที่ถูกบันทึกบัญชีไว้แล้ว :

- ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการบันทึกจำนวนเงินไม่ถูกต้อง เช่น

ซื้อวัตถุดิบ 21,350 บาท เป็นเงินสด	บันทึกบัญชีเป็น 21,530 บาท
รับค่าขายวัสดุโรงงานที่ชำรุด 1,185 บาท	บันทึกบัญชีเป็น 1,158 บาท

- ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการบันทึกบัญชีผิด เช่น

จ่ายค่าขนส่งวัตถุดิบ	บันทึกบัญชีเป็น จ่ายค่าขนส่งออก
จ่ายเงินเดือนหัวหน้าคนงาน	บันทึกบัญชีเป็นจ่ายเงินเดือนหัวหน้าพนักงาน
ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ	บันทึกบัญชีเป็น ขายสินค้าเป็นเงินสด

2. ข้อผิดพลาดที่ยังไม่ได้บันทึกบัญชี :

- ข้อผิดพลาดที่เกิดจากพนักงานบัญชีลืมบันทึกบัญชี เช่น

หักเงินสมทบกองทุนประกันสังคมพนักงานและคนงานจากเงินเดือนไว้ ไม่ได้บันทึกบัญชี

ได้รับใบแจ้งหนี้ค่าประกันอัคคีภัยโรงงาน ยังไม่ได้บันทึกบัญชี

ฝ่ายผลิตเบิกวัตถุดิบทางอ้อมไปใช้ในการผลิตสินค้าจดบันทึกความจำไว้ แต่ยังไม่ได้บันทึกบัญชี

- ข้อผิดพลาดอื่นๆ

หายอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททั่วไปผิด

ผ่านรายการจากสมุดบันทึกรายการขั้นต้นไปบัญชีแยกประเภทไม่ครบถ้วน

นำรายการจากบัญชีแยกประเภททั่วไป ไปแสดงในรายงานหรืองบการเงิน ไม่ครบถ้วน

การบันทึกรายการแก้ไขข้อผิดพลาด

การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป แยกพิจารณาได้ดังนี้

1. กรณีค้นพบข้อผิดพลาดเมื่อกิจการยังไม่ปิดบัญชี กรณีนี้ให้บันทึกรายการแก้ไขข้อผิดพลาดโดยบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องตามปกติ เช่น

ก. ซื้อวัตถุดิบราคา 20,000 บาท เป็นเงินสด ผู้ขายให้ส่วนลดการค้า 5% บันทึกจำนวนเงินเป็น 20,000 บาท (กิจการใช้วิธี Perpetual Inventory Method)

เดบิต เงินสด (20,000 X 5%)	1,000	
เครดิต วัตถุดิบ		1,000

ข. จ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้การค้าค่าวัตถุดิบจำนวน 30,000 บาท เป็นเช็ค บันทึกรายการโดยมีส่วนลดรับ 10% เนื่องจากนับวันผิดพลาด (กิจการใช้วิธี Periodic Inventory Method)

เดบิต ส่วนลดรับ (30,000 X 10%)	3,000	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		3,000

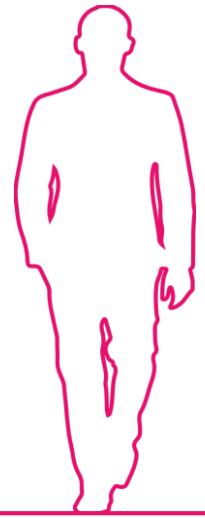

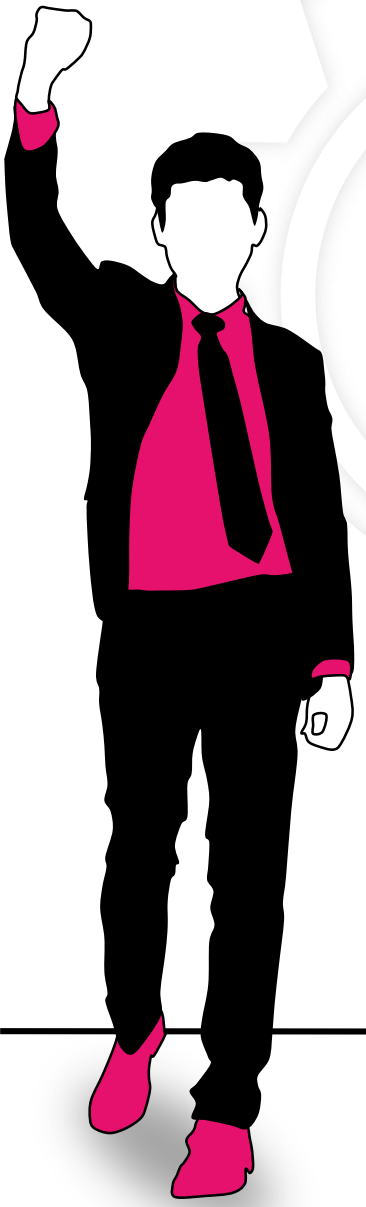

2. กรณีค้นพบข้อผิดพลาดเมื่อกิจการปิดบัญชีแล้ว กรณีนี้ให้บันทึกรายการแก้ไขข้อผิดพลาดโดยบันทึกบัญชีหมวด 1 หมวด 2 และหมวด 3 (เฉพาะส่วนของเจ้าของ) ตามปกติ แต่บัญชีหมวด 3 (เฉพาะถอนใช้ส่วนตัว) บัญชีหมวด 4 และ หมวด 5 ซึ่งเป็นบัญชีชั่วคราว ให้บันทึกในบัญชีส่วนของเจ้าของ/บัญชีกำไรสะสม ดังนี้

ถ้าเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว	ให้บันทึกในบัญชีทุน-เจ้าของกิจการ
ถ้าเป็นกิจการห้างหุ้นส่วน	ให้บันทึกในบัญชีทุน-ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนตามอัตราส่วนแบ่งกำไรขาดทุนหรือบัญชีกำไรสะสมที่ยังไม่ได้แบ่ง
ถ้าเป็นกิจการบริษัทจำกัด	ให้บันทึกในบัญชีกำไรสะสม

ก. กิจการเจ้าของคนเดียวแห่งหนึ่งได้รับแจ้งจากธนาคารว่าธนาคารหักค่าธรรมเนียมจำนวน 450 บาท และได้หักบัญชีเงินฝากธนาคารเรียบร้อยแล้ว กิจการบันทึกรายการเป็นจำนวน 540 บาท

เดบิต	เงินฝากธนาคาร (540-450)	90
เครดิต	ทุน-เจ้าของกิจการ	90

ข. ห้างหุ้นส่วน เอ บี จ่ายค่าเช่าอาคารโรงงาน เป็นเงิน 35,000 บาท แต่บันทึกรายการเป็นซื้ออาคารโรงงาน เอ และ บี แบ่งกำไรขาดทุนกันในอัตรา 4 : 3

เดบิต	ทุน-เอ (35,000 X 4/7)	20,000	
	ทุน-บี (35,000 X 3/7)	15,000	
	เครดิต อาคารโรงงาน		35,000

ค. บริษัท สามสหาย จำกัด จดทะเบียนเข้าสู่ภาษีมูลค่าเพิ่ม รับค่าขายสินค้าเป็นเงิน 7,200 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% บันทึกรายการเป็นซื้อวัตถุดิบ (กิจการโอนปิดบัญชีภาษีซื้อและภาษีขายไปบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว)

เดบิต	เงินสด (7,704 + 7,704)	15,408	
	เครดิต กำไรสะสม (7,200 + 7,200)		14,400
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม (504 + 504)		1,008